

VCA – Basisveiligheid

HOOFDSTUK 1: WETGEVING

1. Aan wie legt de welzijnswetgeving verplichtingen op?
  - a. Aan de werkgever en aan de werknemers.
  - b. Alleen aan de werkgever.
  - c. Alleen aan de werknemers.

2. Hoe noemt het wetboek waarin de uitvoeringsbesluiten van de welzijnswetgeving opgenomen zijn?
  - a. AREI.
  - b. Vlarem.
  - c. Codex.

3. Welke maatregel kan de inspectie nemen m.b.t. toezicht op het welzijn op het werk?
  - a. De werkgever arresteren bij een ernstige overtreding van de welzijnswetgeving.
  - b. Bevelen om binnen een bepaalde termijn maatregelen te nemen tegen risico's.
  - c. Bevelen een machine te vervangen door een nieuwer en beter model.

4. Wat betekent de CE-markering aangebracht op een machine?
  - a. De machine is gekeurd en werkt veilig.
  - b. De machine mag verkocht worden binnen Europa.
  - c. De machine is gebouwd door een Europese fabrikant.

5. In welke bedrijven moet een interne dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk opgericht worden?
  - a. In alle bedrijven met minstens één personeelslid.
  - b. In de bedrijven die geen beroep doen op een externe preventiedienst.
  - c. In alle bedrijven met minimum 50 werknemers.

HOOFDSTUK 2: GEVAREN, RISICO'S EN PREVENTIE

1. Wat is preventie?
  - a. De gevolgen van ongevallen beperken.
  - b. Uitbesteden van gevaarlijke taken.
  - c. Maatregelen nemen om risico's te voorkomen of te verminderen.

2. Wat is een voorbeeld van onveilig handelen?
  - a. Werken in besloten ruimte.
  - b. Hout bewerken met een schaaf.
  - c. Gebruiken van kapotte knijptang.

3. Wat is een voorbeeld van een onveilige situatie?
  - a. Een geblokkeerde nooduitgang.
  - b. Opvallende pictogrammen.
  - c. Plichtsbewust werken.

4. Wat is een bron van gevaar op het werk?
  - a. Het arbeidsreglement.
  - b. Werken in teamverband.
  - c. Werken in koude.

HOOFDSTUK 3: ONGEVALLEN: OORZAKEN EN PREVENTIE

1. Een stellingbuis valt en vernielt een compressor. Hoe noemen wij dit voorval?
  - a. Een beroepsrisico.
  - b. Een ongeval.
  - c. Een arbeidsongeval.

2. Wat moet je doen als een medewerker een ongeval heeft zonder ernstige verwondingen?
  - a. De arbeidsinspectie onmiddellijk verwittigen.
  - b. De familie van het slachtoffer onmiddellijk op de hoogte brengen.
  - c. Het slachtoffer begeleiden naar de medische dienst.

3. Welke ongevallen moet je melden aan je directe chef?
  - a. Alle ongevallen.
  - b. Enkel ongevallen met materiële schade.
  - c. Enkel ongevallen met lichamelijk letsel.

HOOFDSTUK 4: VEILIGHEIDSGEDRAG

1. Je verplaatst je te voet in het bedrijf. Hoe doe je dit veilig?
  - a. Steeds veiligheidsschoenen dragen.
  - b. Goed opletten, niet rennen en je niet laten afleiden.
  - c. Altijd rechtdoor stappen.

2. Welke belangrijke positieve invloed heeft orde en netheid op veilig werken?
  - a. Voorkomen van bevuilding van werkkleding.
  - b. Voorkomen van extra werk.
  - c. Voorkomen van valpartijen en struikelen.

3. Wat is een goed voorbeeld van veilig gedrag op het werk?
  - a. Risicovolle taken door anderen laten doen.
  - b. Altijd je instructieboek bij de hand hebben.
  - c. Medewerkers aanspreken op onveilige handelingen.

4. Wat is een belangrijke oorzaak van struikelen?
  - a. Veiligheidsschoenen.
  - b. Losliggende tegels.
  - c. Dragen van zware lasten.

HOOFDSTUK 5: TAKEN, RECHTEN, PLICHTEN EN OVERLEG

1. Mag je bij dreigend en ernstig gevaar voor mensen het werk onderbreken?
  - a. Ja, dat is je recht.
  - b. Enkel na toelating van de verantwoordelijke van de werkplaats.
  - c. Enkel als je het gevaar eerst meldt aan de dienst voor preventie en bescherming op het werk.
2. Wie neemt deel aan de vergaderingen voor preventie en bescherming?
  - a. Een afvaardiging van de werkgever, de inspectie en deskundigen.
  - b. Alle werknemers.
  - c. Een afvaardiging van de werknemers en de werkgever, en deskundigen.
3. Wat is één van de verplichtingen van de werknemer?
  - a. Ernstige ongevallen melden aan de arbeidsinspectie.
  - b. Persoonlijke beschermingsmiddelen juist gebruiken.
  - c. Zorgen voor een goed preventiebeleid.

HOOFDSTUK 6: PROCEDURES, INSTRUCTIES EN SIGNALERING

1. Waarop wijzen de blauwe borden met witte pictogrammen (tekeningen) voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen?
  - a. Een waarschuwing.
  - b. Een gebod.
  - c. Een aanbeveling.
2. Wanneer wordt een steekflens aangebracht?
  - a. Bij het afsluiten van de toevoerleiding naar een besloten ruimte.
  - b. Bij de zuivering van de inwendige vervuiling van leidingen.
  - c. Bij het controleren van de inhoud van een tank aan het peilpunt.
3. Voor wie zijn algemene veiligheidsregels bestemd?
  - a. Enkel voor eigen personeel en uitzendkrachten.
  - b. Enkel voor eigen personeel.
  - c. Voor eigen werknemers, uitzendkrachten en andere personen in het bedrijf.

4. Wat staat op een werkvergunning?
  - a. Advies voor de uitvoerder van een risicovol werk.
  - b. De verplichtingen die opgelegd worden door de arbeidsinspectie.
  - c. De veiligheidsmaatregelen die de uitvoerder van het werk moet nemen.

5. Wat is een voorbeeld van een werkvergunning?
  - a. Vergunning voor het plaatsen van een afscherming.
  - b. Vergunning voor het uitvoeren van graafwerkzaamheden.
  - c. Vergunning voor het lozen van afvalwater.

6. Wat zijn de kleuren van een gebodsbord?
  - a. Gele achtergrond met zwarte tekening.
  - b. Rode achtergrond met witte tekening.
  - c. Blauwe achtergrond met witte tekening.

7. Wat is een absolute voorwaarde voor het veilig stellen van een elektrische installatie?
  - a. De omgeving van de installatie is volledig afgesloten (bv. met hekken).
  - b. De voedingsschakelaar is vergrendeld in uitgeschakelde stand (bv. hangslot).
  - c. De verantwoordelijke van de afdeling is 24 uur op voorhand verwittigd.

8. Wat betekent dit bord?
  - a. Gevaar wegens transportvoertuigen.
  - b. Transportvoertuigen verboden.
  - c. Geen doorgang voor voetgangers.

HOOFDSTUK 7: NOODSITUATIES

1. Wat is een voorbeeld van een noodsituatie?
  - a. Een ongecontroleerde ontsnapping van vloeistoffen.
  - b. Een evacuatieoefening.
  - c. Een vermeerdering van de productie met meer dan 50%.

2. Wat moet je doen als je het alarmsignaal hoort?
  - a. Je begeeft je via de snelste weg naar de verzamelplaats.
  - b. Je blijft ter plaatse tot de hulpdiensten er zijn.
  - c. Je gaat naar de verzamelplaats zoals aangegeven op het evacuatieplan.

3. Wat is de laatste fase bij een noodsituatie?
  - a. Het melden van de noodsituatie.
  - b. Het signaal tot beëindiging.
  - c. Het afvoeren van de gewonden.

HOOFDSTUK 8: GEVAARLIJKE STOFFEN

1. Dit symbool staat op de verpakking. Wat zegt dit symbool over de inhoud?
  - a. Giftig.
  - b. Corrosief.
  - c. Explosief.

2. Wat is het gevaar als een werkruimte meer dan 21%zuurstof bevat?
  - a. Er kan een hevige brand ontstaan.
  - b. De temperatuur gaat stijgen.
  - c. De aanwezigen kunnen verstikken.

3. Wat is een goede preventiemaatregel tegen lekken?
  - a. Een bord plaatsen 'opgepast lekgevaar'.
  - b. Onmiddellijk de brandweer verwittigen.
  - c. Regelmatig controleren of de opslagtank in orde is.

4. In welke omstandigheden is het gevaar op blootstelling aan biologische stoffen groot?
  - a. Bij bouwwerkzaamheden.
  - b. Bij slijpen en lassen.
  - c. In en nabij waterzuiveringsinstallaties.

5. Waarom moet je oppassen met zware metalen zoals lood en cadmium?
  - a. Ze zijn explosief.
  - b. Ze zijn zeer giftig.
  - c. Ze zijn irriterend voor de ademhaling.

HOOFDSTUK 9: BRAND EN EXPLOSIE

1. Wat zijn de zijden van de branddriehoek?
  - a. Zuurstof, brandbare stof en ontstekingsenergie.
  - b. Zuurstof, brandbare stof en blusmiddel.
  - c. Brandbestrijding, brandpreventie en evacuatie.

2. Wat betekent het als de gasconcentratie beneden de onderste explosiegrens ligt?
  - a. De gasconcentratie is voldoende en een explosie is mogelijk.
  - b. De gasconcentratie is te hoog en een explosie is niet mogelijk.
  - c. De gasconcentratie is te laag en een explosie is niet mogelijk.

3. Met wat mag je een vloeistofbrand niet blussen?
  - a. Schuim.
  - b. Water.
  - c. Poeder.

4. Wat is een voorbeeld van een brand van klasse D?
  - a. Benzinebrand.
  - b. Aluminiumbrand.
  - c. Brand met butaan uit flessen.

5. Waarvoor waarschuwt dit bord op de werkplek?
  - a. Voor een explosief mengsel.
  - b. Voor een explosief gevaarlijk gebied.
  - c. Voor een explosieve stof.

6. Wat is de betekenis van de bovenste explosiegrens?
  - a. De maximale hoeveelheid gas in de lucht waarbij een spontane ontploffing mogelijk is.
  - b. De maximale hoeveelheid gas in de lucht waarbij dit gas tot ontploffing gebracht kan worden.
  - c. De maximale hoeveelheid zuurstof in de lucht nodig om een gas tot ontploffing te kunnen brengen.

7. Hoe verhouden het vlampunt en de zelfontbrandingstemperatuur van een stof zich ten opzichte van elkaar?
  - a. Ze zijn gelijk.
  - b. De temperatuur van het vlampunt is hoger.
  - c. De temperatuur van het vlampunt is lager.

HOOFDSTUK 10: ARBEIDSMIDDELEN

1. Welke beveiliging moet er zijn op vast opgestelde machines?
  - a. Een vergrendelbare schakelaar.
  - b. Een dodemansknop.
  - c. Een noodstopinrichting.

2. Wat is belangrijk bij het gebruik van eenvoudig handgereedschap?
  - a. Dat er altijd een instructiekaart aanwezig is.
  - b. Dat het gereedschap niet beschadigd is.
  - c. Dat er altijd handschoenen worden gedragen.

3. Wat is het grootste gevaar bij gebruik van een handtakel?
  - a. De takel kan bij een zware last ver uitslaan.
  - b. De takelkabel kan breken.
  - c. Het bevestigingspunt kan afbreken.

4. Wat is een voorbeeld van hijstoebehoren?
  - a. Een lastbegrenzer.
  - b. Een oogbout.
  - c. Een hijsbewijs.

5. Wat is belangrijk bij een vast opgestelde slijpmachine?
  - a. De slijpsteen moet voldoende rond zijn.
  - b. De slijpkant van de slijpsteen moet iets hol zijn.
  - c. De slijpkant van de slijpsteen moet iets bol zijn.

6. Wanneer mag je kabels en kettingen niet meer gebruiken?
  - a. Als ze voorzien zijn van een CE-markering.
  - b. Als ze beschadigd of vervormd zijn.
  - c. Als ze meer dan 5 jaar in gebruik zijn.

7. Welke eisen worden gesteld aan een vorkheftruckbestuurder?
  - a. Dragen van een veiligheidsgordel.
  - b. Beschikken over rijbewijs B (minimaal).
  - c. Minimum 1,60 m groot zijn.

HOOFDSTUK 11: SPECIFIEKE WERKZAAMHEDEN EN OMSTANDIGHEDEN

1. Welke voorzorgsmaatregel moet je nemen bij autogeenlassen?
  - a. Automatische debiet- en gasmengregeling voorzien.
  - b. Gasflessen altijd platleggen anders raken ze snel oververhit.
  - c. Vlamterugslag- en slangbreukbeveiliging voorzien.

2. Wat is een belangrijke veiligheidsmaatregel bij sloopwerkzaamheden?
  - a. Steeds alle losse voorwerpen verwijderen alvorens sloopwerkzaamheden te starten.
  - b. Stortkokers gebruiken.
  - c. Eerst metalen steunbalken verwijderen alvorens muren te slopen.

3. Hoe scherm je een vloeropening best af?
  - a. Afbakenen met rood/wit lint.
  - b. Aanbrengen van een signaleringsbord 'valgevaar'.
  - c. Vloeropeningen dichtleggen met plaatmateriaal.

4. Wie mag op een steiger of stelling werken?
  - a. Enkel daarvoor opgeleide personen.
  - b. Elke werknemer met ervaring.
  - c. Enkel personen in het bezit van een wettelijk bekwaamheidsbewijs.

5. Welke manier van werken met een hoogwerker is juist?
  - a. Een hoogwerker mag alleen worden verreden zonder werkbak.
  - b. Een hoogwerker mag alleen worden verreden met de werkbak omlaag.
  - c. Een hoogwerker mag alleen worden verreden met de werkbak omhoog.

6. Welke ruimte is GEEN besloten ruimte?
  - a. Een magazijn.
  - b. Een liftschacht.
  - c. Een silo.

7. Hoe kan zuurstoftekort ontstaan in een besloten ruimte?
  - a. Doordat het zeer warm kan worden in de besloten ruimte.
  - b. Doordat de werknemers de zuurstof verbruiken via de ademhaling.
  - c. Doordat een inert gas in de ruimte kan aanwezig zijn.

8. Wat moet je zeker doen bij het werken met ladders met meer dan 25 sporten?
  - a. Je stelt de ladder op onder een hoek van 85°.
  - b. De ladder bovenaan vastleggen.
  - c. Vanaf een hoogte van 2 meter draag je een valharnas dat aan de ladder bevestigd is.

9. Wat zijn de regels voor zorgvuldig graven?
  - a. Alleen graven als bij de omwonenden informatie gevraagd werd over de ondergrond.
  - b. Alleen graven als de ligginggegevens van leidingen en kabels gekend zijn.
  - c. Voldoende diep graven.

HOOFDSTUK 12: ELEKTRICITEIT EN STRALING

1. Tijdens boren in de muur doorboor je een voedingskabel van de elektrische motor. Wat is het risico?
  - a. Verbranding van de motor.
  - b. Een steekvlam.
  - c. Elektromagnetische straling.

2. Wat is een veiligheidsmaatregel om het risico van elektriciteit te beperken?
  - a. Het gebruik van vonkvrij gereedschap.
  - b. Toestellen op wisselstroom van 110V gebruiken.
  - c. Een aardelekbeveiliging voorzien op de elektrische installatie.

3. Waarom moet een kabelhaspel altijd geheel worden afgerold?
  - a. Om de opwarming van de kabel te voorkomen.
  - b. Om na te gaan of de beschikbare lengte voldoende is.
  - c. Om de lengte en gelijkmatige dikte van de kabel te controleren.

4. Waarbij kan statische elektriciteit ontstaan?
  - a. Bij het gebruik van gelijkspanning in elektrische installaties.
  - b. Bij het laden, lossen en transporteren van poeders en korrelvormige producten.
  - c. Bij het verschuiven of glijden van producten over een vochtige ondergrond.

5. Wanneer moeten steigers of stellingen geaard worden?
  - a. Wanneer de buitenlucht erg vochtig is.
  - b. Wanneer zich in de nabijheid elektrische leidingen bevinden.
  - c. Wanneer de steiger niet op een isolerende ondergrond geplaatst kan worden.

HOOFDSTUK 13: ERGONOMISCHE WERKPLEK

1. Hoe til je best een last met je handen?
  - a. Met gebogen benen en een rechte rug.
  - b. Met gestrekte armen en gebogen rug.
  - c. Met gebogen rug en gestrekte benen.

2. Wat is een risico voor de werknemer die een last moet tillen?
  - a. Spierpijn.
  - b. Duizeligheid.
  - c. De vingers knellen.

3. Hoe kan je beginnend gehoorverlies herkennen?
  - a. Regelmatige oorpijn.
  - b. Vorming van oorproppen door oorsmeer.
  - c. Moeilijker mensen verstaan in een rumoerige omgeving.

4. Wat is een goede richtlijn ten aanzien van zittend werken?
  - a. Regelmatig van stoel veranderen.
  - b. Een goede zithouding en regelmatig eens rechtstaan en bewegen.
  - c. De stoel comfortabel naar achteren kantelen.

5. Hoe kan de belasting op het lichaam verminderd worden bij staand werken?
  - a. Het werkvlak verhogen.
  - b. Een stasteun gebruiken.
  - c. Een korset dragen dat de ruggengraat ondersteunt.

HOOFDSTUK 14: PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN (PBM)

1. Wie is de eindverantwoordelijke voor de levering van persoonlijke beschermingsmiddelen aan uitzendkrachten?
  - a. Inlenende onderneming.
  - b. Uitzendonderneming.
  - c. Uitzendkracht.

2. Welk persoonlijk beschermingsmiddel moet je dragen als je biervaten tilt?
  - a. Een veiligheidshelm.
  - b. Een overall.
  - c. Veiligheidsschoenen.

3. Welke bewering over oorkappen is juist?
  - a. Oorkappen dempen het geluid minder goed dan oordoppen.
  - b. De beschermingsfactor is afhankelijk van de soort kap en de hoogte van het geluid.
  - c. De beschermingsfactor van de oorkap wordt aangeduid door een specifieke kleur van de kap.

4. Tegen welk gevaar voor de ogen beschermt een veiligheidsbril?
  - a. Tegen stof.
  - b. Tegen rondvliegende deeltjes en spatten.
  - c. Tegen fel licht.

5. Wat is een eigenschap van een gelaatsscherm?
  - a. Het sluit luchtdicht aan op het gelaat.
  - b. Het beschermt tegen UV-licht (lasstraling).
  - c. Het bedekt het gezicht volledig.

6. In welke situatie is een filtermasker het aangewezen beschermingsmiddel?
  - a. Wanneer de concentraties van de gevaarlijke stoffen in de werkomgeving laag en gekend zijn.
  - b. Wanneer de concentraties van de gevaarlijke stoffen in de werkomgeving niet gekend zijn.
  - c. Wanneer er een gebrek aan zuurstof is, of kan optreden.

7. Vanaf welk geluidsniveaumoet je volgens de wet gehoorbescherming dragen?
  - a. 80 dB.
  - b. 85 dB.
  - c. 90 dB.

8. In welke situatie bieden lederen handschoenen de beste bescherming?
  - a. Bij het hanteren van ruwe materialen.
  - b. Bij het gebruik van chemische stoffen.
  - c. Bij het werken aan elektrische installaties onder spanning.

9. Wat moet je doen met het veiligheidsharnas na een val?
  - a. De vanglijn vernietigen en vervangen door een andere.
  - b. Het ophangstelsel herstellen of vervangen.
  - c. Het harnas en het opvangstelsel laten keuren door een deskundige.

ANTWOORDEN

Vragen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Hoofdstuk										
1	a	c	b	b	a	-	-	-	-	-
2	c	c	a	c	-	-	-	-	-	-
3	b	c	a	-	-	-	-	-	-	-
4	b	c	c	b	-	-	-	-	-	-
5	a	c	b	-	-	-	-	-	-	-
6	b	a	c	c	b	c	b	a	-	-
7	a	c	b	-	-	-	-	-	-	-
8	a	a	c	c	b	-	-	-	-	-
9	a	c	b	b	b	b	c	-	-	-
10	c	b	c	b	a	b	a	-	-	-
11	c	b	c	a	b	a	c	b	b	-
12	b	c	a	b	b	-	-	-	-	-
13	a	c	c	b	b	-	-	-	-	-
14	a	c	b	b	c	a	b	a	c	-